

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind organizarea
și exercitarea profesiei de consilier juridic**

Analizând propunerea legislativă privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr.173 din 18.05.1999,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prin prezenta propunere legislativă se urmărește instituirea cadrului juridic pentru exercitarea profesiei de consilier juridic care să corespundă actualelor realități economico-sociale din România.

Astfel, este reglementată modalitatea de dobândire a calității de consilier juridic care poate fi exercitată numai de membrii Uniunii Consilierilor Juridici din România, sunt stabilite drepturile și obligațiile acestora, organizarea și funcționarea acestei profesii, precum și situațiile de suspendare și încetare a calității de consilier juridic.

În concepția proiectului, Uniunea Consilierilor Juridici din România, direct și prin filialele sale teritoriale asigură exercitarea calificată a acestei profesii, competența și disciplina profesională a membrilor săi, protecția drepturilor și intereselor acestora.

Noua reglementare ar urma să înlocuiască Decretul nr.143/1955 privind organizarea și funcționarea oficiilor juridice.

2. Prin obiectul și conținutul propunerii, proiectul se încadrează în categoria legilor ordinare.

3. Este de relevat și faptul că la Consiliul Legislativ a mai fost înregistrată o propunere legislativă, inițiată de deputatul Romulus Ioan Joca, pentru care s-a emis avizul nr.108/1997, aceea promovată de 4 deputați ai P.D. pentru care s-a emis avizul nr.849/1997, precum și două proiecte întocmite de Guvern pentru care s-au emis avizele nr.851/1997 și nr.387/1998, care se află în diferite stadii ale procedurilor parlamentare.

Întrucât unele dintre acestea cuprind soluții complementare și toate se regăsesc pe multe planuri comune, ar fi utilă și chiar necesară corelarea lor pentru evitarea unor activități parlamentare paralele, având același obiect.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă.

1. La art.1, pe planul redactării, alăturarea făcută "instituțiilor publice și persoanelor juridice" este defectuoasă, deoarece s-ar putea desprinde concluzia că alte autorități enumerate în text nu ar fi și ele persoane juridice, fapt pentru care sugerăm să se insereze expresia "a altor" după expresia "instituțiilor publice".

De asemenea, nu se poate susține că apărarea intereselor acestor entități se realizează prin "corpul consilierilor juridici", ci prin **consilieri juridici** constituiți în corp.

În plus, nu se poate susține existența unui monopol de reprezentare, din moment ce atât în străinătate cât și pe plan intern pot fi angajați avocați cu o calificare specială în domeniul abordat în apărare. De aceea, propunem reformularea ultimei părți astfel:

"... se realizează îndeosebi prin consilieri juridici organizați în corp, în conformitate cu prevederile prezentei legi".

2. La art.2, pentru respectarea regulilor gramaticale, propunem să se scrie "precum și **din aceia** care își exercită profesia" în loc de "precum și de aceea care își exercită profesia".

3. La art.3 (2), propunem eliminarea părții finale "și își exercită profesia în cadrul compartimentului juridic" care se găsește în alin.3 și este aplicabilă pentru toate ipotezele.

La același articol lipsește, prin simetrie cu dispozițiile art.2, o referire la exercitarea formelor proprii de organizare, care ar trebui să constituie obiectul unui nou alineat, numerotat (4).

4. La art.4 în rândul 4, s-a strecurat o eroare de dactilografie, este vorba de atributul "încheiat", iar nu "închiriat".

5. La art.5 lit.a) se poate vorbi de o omisiune, prin excluderea angajării unor consilieri juridici în aparatul Parlamentului.

De asemenea, apare discutabilă **restrângerea libertății de angajare**, prin condiția "domiciliat în România", condiție care s-ar putea limita doar la categoria celor numiți, în raport cu dispozițiile exprese ale art.16(3) și 49 din Constituție. În acest sens se impune modificarea textului.

6. La art.7 (1) lit.c), în legătură cu incompatibilitatea exercitării profesiei de consilier juridic, pentru rațiuni teoretice derivând din definirea actului de comerț, propunem o reformulare a textului astfel:

"c) exercitarea cu titlu profesional de fapte de comerț în nume propriu".

7. La art.12, sugerăm înlocuirea particulei "pe" din rândul 1 cu "în", precum și folosirea femininului "aprobată" în rândul 2, pentru rațiuni de ordin gramatical.

8. La art.14 lit.b), pentru claritate, propunem reformularea textului astfel:

"b) în perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă ca pedeapsă complementară sau ca măsură disciplinară".

9. În art.26(2) este omisă ipoteza "sau cu care au contract încheiat", care trebuie adăugată în final.

10. La art.28(2), pentru rațiuni stilistice, propunem reformularea părții finale astfel: "... cu avizul filialei teritoriale pe a cărei rază de competență își desfășoară activitatea".

La alin.3, în rândul 4, în locul expresiei "și cu" sugerăm forma de gerunziu "având".

La alin.4, textul propus delegă atribute ce aparțin legii organelor de organizare a profesiei, ceea ce reflectă o concepție de drept corporatist, cu reguli închise de restrângere a accesibilității, ceea ce nu este cazul într-o societate democratică. Propunem revederea textului.

11. La art.31(2), textul propus nu valorifică posibilitatea angajării consultanței unui cabinet individual de consilier juridic ori a unei societăți civile profesionale de consilieri juridici. Propunem reformularea părții finale astfel:

"... pot solicita serviciile unui cabinet individual de consultanță și reprezentare ori ale unei societăți civile profesionale de consilieri juridici ori avocați".

12. La art.32, ca terminologie, propunem înlocuirea noțiunii de "instanțe disciplinare" cu noțiunea folosită de art.57(1), respectiv "comisia de disciplină". În același sens, articolul "ale" din rândul 3 în cele două cazuri prezente urmează a fi înlocuit prin "a".

13. La art.35(3), teza a II-a este discutabilă, întrucât nu orice fel de deliberare poate constitui secret profesional, ci doar în unele situații motivate. Propunem în acest sens reformularea textului astfel:

"Deliberările și votul constituie **în unele cazuri motivate secret profesional**".

14. La art.39(2), pentru claritate, în rândul 2, propunem reformularea textului astfel: "...care se va ține în cel mult 15 zile".

15. La art.40(1), pentru evitarea instituirii unui monopol asupra unor funcții, propunem ca teza I a alineatului să se completeze cu o normă care să prevadă posibilitatea realegerii membrilor consiliului filialei pentru încă un mandat. Sugerăm următoarea redactare:

"Consiliul filialei este format din 5 până la 15 membri, aleși pe o perioadă de 4 ani, **cu posibilitatea de a fi realeși pentru încă un mandat.**"

Pentru identitate de rațiune, propunem introducerea unei prevederi similare și pentru membrii consiliului uniunii prevăzuți la art.49(2), precum și pentru președintele și vicepreședintele consiliului filialei ori al uniunii.

16. Construcția art.38, 39 și 40 suprimă **enumerarea atribuțiilor adunării generale ordinare**, regăsindu-se doar atribuțiile consiliului și ale președintelui filialei.

Acest lucru dăunează înțelegerii mecanismului funcțional a luării deciziilor.

Discutabilă apare și procedura de alegere a vicepreședintelui care prin simetrie poate fi revocat de organul care l-a ales - consiliul - fiind deci oarecum determinat în luarea deciziei, nu de aprobarea pe care o poate avea **din partea adunării generale**, ci de raporturile sale cu consiliul.

Sugerăm deci revederea dispoziției.

17. La art.60(1), deoarece norma de la lit.c) constituie o dispoziție distinctă, pentru un plus de claritate, propunem

reformularea părții de debut a lit.c), în sensul trimiterii la lit.b) în cuprinsul căreia se află termenul de 60 de zile, astfel:

"c) în termenul prevăzut la lit.b) filialele vor organiza ...".

În ceea ce privește raportul dintre Ministerul Justiției și Uniunea Consilierilor Juridici din România, în opinia noastră, nu este suficient de clar exprimat.

De asemenea, remarcăm că norma de la alin.2 al art.60 repetă pe cea de la art.61(3). Ca urmare, sugerăm suprimarea celei de a doua dispoziții.

18. Cu privire la termenul de 60 de zile prevăzut de art.62(1), acesta nu apare corelat cu cele două termene de câte 90 de zile, cumulative, stabilite de art.60, o reorganizare potrivit prezentei legi, necesitând desigur cunoașterea statutului profesiei. Sub acest aspect, fie cele 2 termene pot fi reduse, fie cel din art.62(1), mărit.

19. La art.63(1), obligația atribuirii imobilelor cu titlu gratuit este excesivă, întrucât ea nu poate privi proprietatea publică, potrivit cu art.11 din Legea nr.213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, restrângându-se deci asupra proprietății private a statului.

20. În ce privește art.64(1) dispoziția este discutabilă.

Reprezentarea și apărarea în justiție și în fața altor jurisdicții, autorități sau instituții publice nu epuizează implicațiile juridice și deci nevoile existente în circuitul civil și comercial. Nu apare legitim să se interzică unei persoane fizice sau juridice dreptul de a contracta cu cineva pentru consultanță într-o problemă anume. Nici drepturile conferite profesiei de avocat, nici cele instituite acum pentru consilierul juridic nu pot constitui un monopol care să excludă dreptul unui jurist nemembru al vreuneia dintre cele două profesii, de exemplu profesor sau cercetător, să fie consultat într-o problemă în care este specializat.

PREȘEDINTE

Valer Dorneanu
Valer DORNEANU

București

Nr. 689/09.07.1999